

Onkologické skríningové programy na Slovensku

Mária Rečková, Jana Trautenberger Ricová
Národný onkologický inštitút

Preventívna medicína X.
Bratislava, 22.9.2020

Vyhlásenie o konflikte záujmov autora

- Nemám potenciálny konflikt záujmov
- Deklarujem nasledujúci konflikt záujmov

Forma finančného prepojenia	Spoločnosť
Participácia na klinických štúdiách/firemnom grante	Pfizer, Roche, Bayer, Amgen
Nepeňažné plnenie (v zmysle zákona)	Roche, Pfizer
Prednášajúci	Roche, Pfizer, Novartis, Bayer, Teva
Akcionár	-
Konzultant/odborný poradca	Roche, Pfizer
Ostatné príjmy (špecifikovať)	-

- **V auguste 2018** bol vládou SR schválený **Národný onkologický plán**
- Pri zabezpečovaní aktivít napomáhajúcich napĺňanie NOP bol v NOÚ 1.8.2018 zriadený **NOI** ako klinicko-výskumná, akademická a vzdelávacia platforma

- **Hlavné oblasti činnosti:**

1. Epidemiológia - výstupy NOR
2. **PREVENCIA a SKRÍNING:**
 - informačná platforma,
 - koordinácia a hodnotenie skríningov
3. Diagnostika a liečba, vrátane podpornej starostlivosti:
 - sieť pracovísk,
 - odborné zastrešenie onkologickej starostlivosti,
4. Veda/výskum:
 - register klinických štúdií
 - podpora výskumu – SCOG,
 - granty NOI
5. **Edukačná platforma - pacient, laik, lekár**

- www.noisk.sk

Onkologický skríning

- Populačný, organizovaný, štátom kontrolovaný a monitorovaný proces – zníženie mortality a v určitých prípadoch aj incidencie
- Dôležitá je existencia testu s dostatočnou senzitivitou a špecificitou, jeho jednoduchosť a možnosť celoplošného uplatnenia, význam záchytu onkologického ochorenia v skorom štádiu z hľadiska prognózy
- Selektovaná populácia, špeciálne odporúčania pre rizikovú populáciu

- V r. 2003 EK odporučila zavedenie skriningových programov – KRK, Ca prsníka, Ca krčka maternice
- Dobrá organizácia vedie tiež k redukcii finančných nákladov
- Doposiaľ skrining na Slovensku prebiehal iba oportúnne

Pozývací onkologický skríning na Slovensku

- 01/2019 - 1. fáza skríningu KRK formou TOKS, ukončená v 10/2019 (www.krca.sk)
- V súčasnosti pripravovaný populačný skríning
- 09/2019 – zahájený pozývací mamografický skríning karcinómu prsníka
- Pripravované zahájenie pozývacieho skríningu karcinómu krčka maternice spôsobom konvenčnej cytológie

Pozývací onkologický skríning na Slovensku

- Presne sú stanovené inklúzne a exklúzne kritériá pre pozývanie zdravotnými poisťovňami
- Presne je stanovený spôsob vykazovania kódov výkonov a diagnóz z dôvodu potreby vyhodnocovania
- Presne stanovený spôsob vyhodnocovania skríningového programu, jeho kvality ...

Zákon, metodické a štandardné postupy

- Zákon č. 577/2004
- Štandardné postupy (web MZSR, NOI) – pripravované pre populáciu v zvýšenom riziku
- Metodické pokyny (web MZSR, NOI)
 - Pozývanie
 - Vykazovanie kódov výkonov a diagnóz
 - Hodnotenie

Hodnotenie kvality skríningu (indikátory)

Indikátory so vzťahom k cieľovej populácii

- pokrytie skríningovým programom

Indikátory so vzťahom ku klinickému procesu

- napr. detekčná miera, prediktívna hodnota testu, neadekvátne testy, počet kompletných kolonoskopií, opakovaných cytologických vyšetrení, intervalové karcinómy, detekované karcinómy, orgán-záchovné operácie, ...

Populačné indikátory

- incidencia, mortalita

Definitívny ukazovateľ účinnosti

Zníženie incidencie/mortality je však možné očakávať až za dlhšiu dobu a sú ťažšie merateľné (pričom mortalitu ovplyvňujú aj ďalšie faktory)

Pre monitoring programu je potrebné hodnotiť **včasné indikátory**

Hodnotenie kvality programu skríningu

Indikátory kvality sú nastavované v súlade s medzinárodnými odporúčaniami Európske odporúčania existujú pre všetky tri skrínigové onkologické programy + odporúčania hodnotenia skrínigového procesu podľa programu EUROCOURSE

Hlásenie do NOR: www.nczisk.sk

Elektronické zdravotníctvo

Štandardy

Štatistické zisťovania

Registre

Slovenská lekárska knižnica

Štatistické výstupy

Home > Registre > Národné zdravotné registre > Hlásenia pre Národné zdravotné registre > Hlásenia pre Národné zdravotné registre 2020

NÁRODNÉ ZDRAVOTNÉ REGISTRE

► Hlásenia pre Národné zdravotné registre

- Hlásenia pre Národné zdravotné registre 2020
- Hlásenia pre Národné zdravotné registre 2019
- Hlásenia pre Národné zdravotné registre 2018
- Hlásenia pre Národné zdravotné registre 2017
- Hlásenia pre Národné zdravotné registre 2016
- Hlásenia pre Národné zdravotné registre 2015
- Hlásenia pre Národné zdravotné registre 2014
- Hlásenia pre Národné zdravotné registre 2013
- Hlásenia pre Národné zdravotné registre 2012
- Hlásenia pre Národné zdravotné registre 2011

- Národný register elektronických zdravotných knížiek
- Národný onkologický register
- Národný register diabetes mellitus
- Národný register vrodených chýb
- Národný register chorôb obehovej sústavy
- Národný register neurologických chorôb
- Národný register chronických pľúcnych chorôb
- Národný register osôb s úrazom vŕžadujúcim poskvnutie

HLÁSENIA PRE NÁRODNÉ ZDRAVOTNÉ REGISTRE 2020

Web aplikácia ISZI

[Spustenie web aplikácie ISZI](#) - prístup len pre spravodajské subjekty!

Národný onkologický register

Hlásenia do registrov	XML dátové rozhranie	Dátum zmeny	Zmeny oproti prechádzajúcej verzii	Kontakt
Hlásenie o pacientovi so zhubným nádorom - klinicko-epidemiologická charakteristika choroby	iszi_ZR_NOR_DGO doc_ZR_NOR_DGO		bez zmeny oproti roku 2018 Usmernenia a odporúčania pre hlásenie pacientov do NOR 2017 (platí aj pre rok 2019)	MUDr. Hlodáková viera.hlodakova@nczisk.sk 02/57 269 793
Hlásenie o pacientovi so zhubným nádorom - nechirurgická liečba	iszi_ZR_NOR_LIE doc_ZR_NOR_LIE		bez zmeny oproti roku 2018 Usmernenia a odporúčania pre hlásenie pacientov do NOR 2017 (platí aj pre rok 2019)	
Hlásenie o pacientovi so zhubným nádorom - chirurgická liečba/výkon	iszi_ZR_NOR_OPE doc_ZR_NOR_OPE		bez zmeny oproti roku 2018 Usmernenia a odporúčania pre hlásenie pacientov do NOR 2017 (platí aj pre rok 2019)	
Hlásenie o pacientovi so zhubným nádorom - histopatologická/cytologická verifikácia choroby patológom	iszi_ZR_NOR_PAT doc_ZR_NOR_PAT		bez zmeny oproti roku 2018, platné od poslednej zmeny zo 17.1.2018	Mgr. Peter Mézeš (IT podpora) peter.mezes@nczisk.sk 02/57 269 884

Epidemiológia nádorových ochorení na Slovensku

Epidemiológia nádorových ochorení vo svete

Všeobecné informácie

Národný onkologický register

Národný onkologický register » Epidemiológia nádorových ochorení na Slovensku

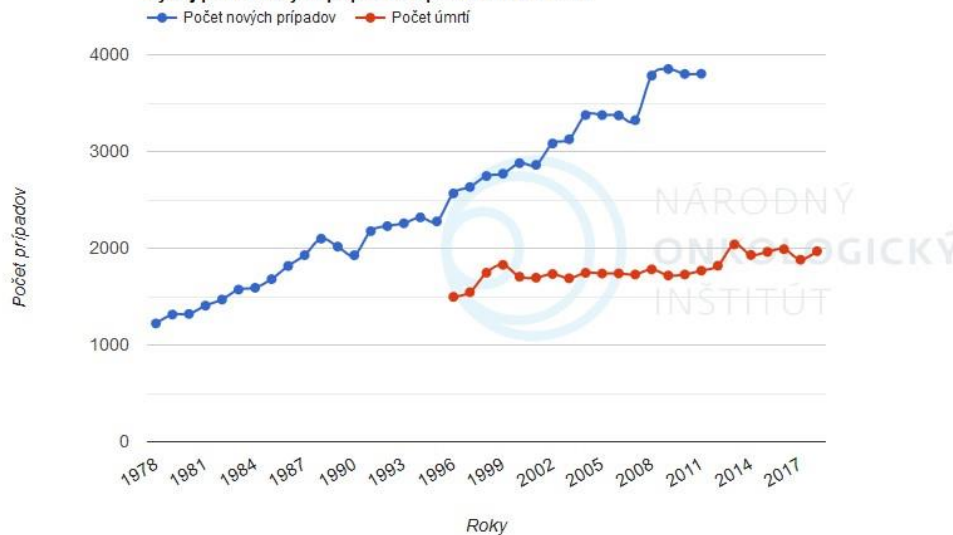
☒	I. ZHUBNÉ NÁDORY HLAVY A KRKU	☒
☒	II. ZHUBNÉ NÁDORY TRÁVIACIH ORGÁNOV	☒
☒	C15 Zhubný nádor pažeráka	☒
☒	C16 Zhubný nádor žalúdka	☒
☒	C17 Zhubný nádor tenkého čreva	☒
☒	C18-C20 Zhubný nádor hrubého čreva, rektosigmoidového spojenia hrubého čreva a konečníka	☒
☒	C18 Zhubný nádor hrubého čreva	☒
☒	C19 Zhubný nádor rektosigmoidového spojenia hrubého čreva	☒
☒	C20 Zhubný nádor konečníka	☒
☒	C21 Zhubný nádor anusu a análneho kanála	☒
☒	C22 Zhubný nádor pečene a vnútropečeňových žilových ciest	☒
☒	C23,C24 Zhubný nádor žlčníka, iných a bližšie neurčených častí žilových ciest	☒
☒	C23 Zhubný nádor žlčníka	☒
☒	C24 Zhubný nádor iných a bližšie neurčených častí žilových ciest	☒
☒	C25 Zhubný nádor podžalúdkovej žľazy	☒
☒	C26 Zhubný nádor iných a nepresne určených tráviacich orgánov	☒
☒	III. ZHUBNÉ NÁDORY DÝCHAČÍCH A VNÚTROHRUDNÍKOVÝCH ORGÁNOV	☒
☒	IV. ZHUBNÉ NÁDORY KOSTÍ, KĽBOVEJ CHRUPKY, MEZOTELU A MÁKKÉHO TKANIVA	☒
☒	V. MELANÓM A INÉ ZHUBNÉ NÁDORY KOŽE	☒
☒	VI. ZHUBNÉ NÁDORY PRSNÍKA	☒
☒	VII. ZHUBNÉ NÁDORY ŽENSKÝCH POHLAVNÝCH ORGÁNOV A KARCINÓM IN SITU KRČKA MATERNICE	☒
☒	VIII. ZHUBNÉ NÁDORY MOČOVEJ SÚSTAVY A MUŽSKÝCH POHLAVNÝCH ORGÁNOV	☒
☒	IX. ZHUBNÉ NÁDORY OKA, MOZGU A INÝCH ČASTÍ CENTRÁLNEJ NERVOVNEJ SÚSTAVY	☒

- Absolútne hodnoty
 - Prepočet na 100 000
 - Európsky štandard
 - Svetový štandard
 - Počet nových prípadov vs. Počet úmrtí
 - Počet nových prípadov vs. Počet úmrtí, Muži
 - Počet nových prípadov vs. Počet úmrtí, Ženy
 - Počet nových prípadov podľa pohlavia
 - Počet úmrtí podľa pohlavia
 - Počet úmrtí / počet nových prípadov
- [Refresh data](#)

[Stiahnuť XLSX](#)

Vývoj počtu nových prípadov a počtu úmrtí v čase

Graf zobrazuje časový vývoj počtu nových prípadov a počtu úmrtí pre zvolenú diagnózu v celej populácii

Onkologický skríning

- Veľmi dôležitá je príprava (význam má pilotná fáza)
- **Nevyhnutná je účasť**
- **Kľúčové je pochopenie na všetkých úrovniach** – od politickej, odbornej, po laickú
- V onkologických skríningových programoch na Slovensku majú z medicínskeho hľadiska **okrem príslušných špecialistov** (gynekológ, rádiológ, gastroenterológ, onkológ) **kľúčovú úlohu VLD**

www.noisk.sk

O nás

Národný onkologický register

Skríning

Pacient

Lekár

Klinické skúšania

Sieť pracovísk

Lekár

Pacient

"Veda má svoj zmysel, ak sa chápe ako cesta k pravde a pravda ako dobro človeka."

Ján Pavol II.

Leták o skríningových programoch

- Každý z nás je zodpovedný za svoje zdravie a môže byť úspešný voči najprekážkavým zdravotným problémom a skríningovým programom.
- Aký je váš štát medzi prevenciou a skríningom? Prevencia (opatrení) je súčasť opatrení na predchádzanie ochrôd, ochô, zranení a ich následkov a súčastou opatrení na stôni zdrôvia.
- Skríning môže ochrániť zdravotné stôni v skorom štádiu, v ktorom je liečba ľahšia a úspešnejšia. Je táž súčasťou aj sú sekundôrna prevencia.
- Skríningový program – čo to je?

<p>Ochrô je táž súčasťou opatrení na predchádzanie ochrôd, zranení a ich následkov a súčastou opatrení na stôni zdrôvia.</p>	<p>Skríning, v ktorom je liečba ľahšia a úspešnejšia.</p>
<p>Skríning je táž súčasťou opatrení na predchádzanie ochrôd, zranení a ich následkov a súčastou opatrení na stôni zdrôvia.</p>	<p>Skríningový program – čo to je? Ochrô je táž súčasťou opatrení na predchádzanie ochrôd, zranení a ich následkov a súčastou opatrení na stôni zdrôvia.</p>

Skríning rakoviny prôhky

Rakovina prôhky je najčastejšou ženskou nádorovou ochrôdou v SR na Slovensku. Skríning rakoviny prôhky má za úlohu, aby sa táž ochrôda objavila v najskorom štádiu ochrôdy, ochrô, ktorá umožňuje ľahšiu liečbu a lepšiu prognôzu ochrôdy a zôhli životom. Prôhka umožňuje ľahšie vyšetrenie v skorom štádiu ochrôdy a zôhli životom. Prôhka umožňuje ľahšie vyšetrenie v skorom štádiu ochrôdy a zôhli životom. Prôhka umožňuje ľahšie vyšetrenie v skorom štádiu ochrôdy a zôhli životom.

Skríning rakoviny krôhky a maternice

Prôhky a krôhky sú najčastejšou ženskou nádorovou ochrôdou v SR na Slovensku. Skríning rakoviny prôhky má za úlohu, aby sa táž ochrôda objavila v najskorom štádiu ochrôdy, ochrô, ktorá umožňuje ľahšiu liečbu a lepšiu prognôzu ochrôdy a zôhli životom. Prôhka umožňuje ľahšie vyšetrenie v skorom štádiu ochrôdy a zôhli životom. Prôhka umožňuje ľahšie vyšetrenie v skorom štádiu ochrôdy a zôhli životom.

Skríning rakoviny hrôbôho ôruva a kolôna čôhka

Rakovina hrôbôho ôruva je druhou najčastejšou príčinou nádorovej ochrôdy a zôhli životom v SR na Slovensku. Skríning rakoviny hrôbôho ôruva má za úlohu, aby sa táž ochrôda objavila v najskorom štádiu ochrôdy, ochrô, ktorá umožňuje ľahšiu liečbu a lepšiu prognôzu ochrôdy a zôhli životom. Prôhka umožňuje ľahšie vyšetrenie v skorom štádiu ochrôdy a zôhli životom. Prôhka umožňuje ľahšie vyšetrenie v skorom štádiu ochrôdy a zôhli životom.

Rakovina krčka maternice

[http://www.noisk.sk/pacient/prevencia-a-skrining-v-onkologii/
skring-rakoviny-krcka-maternice](http://www.noisk.sk/pacient/prevencia-a-skrining-v-onkologii/skrining-rakoviny-krcka-maternice)

Rakovina prsníka

[http://www.noisk.sk/pacient/prevencia-a-skrining-v-onkologii/
skring-rakoviny-prsnika](http://www.noisk.sk/pacient/prevencia-a-skrining-v-onkologii/skrining-rakoviny-prsnika)

Rakovina hrubého čreva a konečníka

[http://www.noisk.sk/pacient/prevencia-a-skrining-v-onkologii/
skring-kolorektalneho-karcinomu](http://www.noisk.sk/pacient/prevencia-a-skrining-v-onkologii/skrining-kolorektalneho-karcinomu)

Edukačné brožúrky
www.noisk.sk

Edukačné videá
www.noisk.sk

Prevenia a skríning v onkológii

Titulná stránka » Skríning » Pacient

Ministerstvo zdravotníctva SR v januári 2019 spustilo prvú fázu skríningového programu zameraného na včasné odhalenie [koloroktálneho karcinómu \(rakovina hrubého čreva a konečníka\)](#) a v septembri 2019 odštartovalo [mamografický skríning karcinómu prsníka](#), čím sa zvýši šanca na úspešnú liečbu týchto onkologických chorôb. MZ SR v tomto roku plánuje spustiť skríningový program na odhalenie [karcinómu krčka maternice](#).

Onkologické ochorenie sa spočiatku nemusí prejavovať žiadnymi alebo len zanedbateľnými príznakmi. V prípade takýchto spočiatku bezpríznakových ochorení sa využíva celoplošné, systematické vyhľadávanie najčastejších diagnôz tzv. skríning. Hlavnou úlohou onkologického skríningu je odhaliť nádorové ochorenie v skorom štádiu, v ktorom je liečiteľné a vyliečiteľné.

Nádorové ochorenia patria v súčasnosti medzi druhú najčastejšiu príčinu úmrtia na Slovensku. Skríning [koloroktálneho karcinómu](#), [karcinómu prsníka](#) a [karcinómu krčka maternice](#), ktorý predstavuje významnú zložku realizácie Národného onkologického programu, z dlhodobého hľadiska môže prispieť k zníženiu úmrtnosti na tieto nádory, a tým aj zlepšeniu zdravia obyvateľstva. Ide o onkologické ochorenia, pre ktoré existujú účinné diagnostické testy.

Šanca na prežitie

Záver

- Významné prvé kroky k existencii populačných onkologických skríningov na Slovensku boli uskutočnené
- Nevyhnutná kontinuálna **garancia štátu**
- Dlhodobé zabezpečenie **financovania**
- Zabezpečenie **kontinuálnych masmediálnych aktivít a osvety**
- Zabezpečenie **kontinuálneho ďalšieho vzdelávania všetkých zainteresovaných**
- Pravidelné **vyhodnocovanie, kontrola kvality, aktualizácia**
- **Legislatívne úpravy** – prístup k dátam pre hodnotenie skríningov
- **Technické úpravy** – zabezpečenie plynulého toku dát, úprava kódovania ...
- **Cieľ: klesajúca mortalita a v určitých prípadoch incidencia**

**Ďakujem NOI tímu,
všetkým spolupracovníkom a podporovateľom**

Ďakujem za pozornosť